

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számíttatnak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Rochus-utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A nő hivatása.

Mi legyen ez tulajdonképen? Mert manapság sok mindenfélét számitanak hozzá! Lesz belőlük távirda- vagy postahivatálnak, író, könyvvezető, s. t. e. f., a tanítóknak és nevelőknek tengerinyi hadát nem is számítva, úgy annyira, hogy alig lehet már helyet találni. Sok végzett fiatal leány ma már e nagyon is aggasztó toldalékkal ajánlja szolgálát: „A díjazás nem jó tekintetbe csupán jó bánásmódot igényelnek.”

Ily körülmények közt önkénytelenül támad bennünk a gondolat: Hát más irányban nem létezik alkalmas tér a női tevékenység számára? Nincsen oly tér, melyen a nő értéke teljesen érvényesíthető? Van! Igen is van. Isten a nőt mindenekelőtt gazdasszonyok teremtette, erre kellene mindenekelőtt készülnie és ha nem érhet célzá, ha nem lehet saját gazdasszonyává, tehát ennek segédjeként vagy más, nőies munkákkal igyekeznie magának állást szerezni, mert ez jobb és kielégítőbb a nőre nézve minden egyéb, más állásnál. Csak hogy a fiatal leányok magasabbra törekessenek és legtöbnyire ebben rejlik szerencsétlenségük. E nagyvágyás okai leggyakrabban maguk az anyák. Még mielőtt a gyermek eszméit tanulna, az anya már azt mondja: „Etelkám tanítónő les; Julcsán a zenében fogja magát képezni”, mert hát a szegény gyermek néhány darabot trüthözen betanult. Szálonamreméltó dolog!

Nagyon ritka az oly kitünő szellemű nő, ki egyenlő sikerrel működhessék a férfiak közt, sőt még az ilyen is akadályozni fogják a nemével járó tulajdonok. Már magában a szelidség, gyöngélség, a test és lélek nagyobb lágyasága nem engedik meg, hogy a férjükhöz hasonló erélyvel lásson a keresethez. És ha

akad is ily kiváló képzettségű nő, azt minden külső befolyás nélkül is, szelíleme fogja ásztökélni, hogy utat törjön magának.

Ez oknál fogva nem szabadna elmozdítani azt a most divatozó törekvést, hogy leányainkat kék harisnyákka neveljük, hanem inkább azon legyünk, hogy a gyermeket idejekorán terejük az ösvényre, melyen megtanulja a női hivatás gyakorlását, Koránt sincs kizárva az, hogy e feladat mellett más tehetségeket ki ne képezzen.

Leglényegesebb az, hogy gondosan figyeljük meg a növekedő leányok hajlamait és tehetségét. A gyermek vágyait kell arra használni, hogy kiépezzék megfelelő tehetségét. Ez a tevékenység utáni vágy, mely minden gyermekben nyilvánul, az egészségre is hasznos: ez a helyettesíti a tornázást, mert a munkálkodás keringésbe hozza a vért, erősíti az izmokat és számita a sápkort és ideggyöngöséget.

A leány boldogsága leggyakrabban szenved hajtörést a túlságos elvágyon. A gyöngye anyja így okosodik: „A leány fiatal, az élet tavasza gyorsan mulik, azért használni kell;” — pedig nagyon szerető leányát főkötő alá juttatni. Mutogatni kell tehát, még pedig előnyösen, azaz: minél nagyobb lényben. A leány repes örömben, ha látja, hogy hódolnak leányának, ha a báblan egymást követik a tánczosok: ez a kérés nem kopogtat, a kérés elhalad, mert „Etelkának” és „Julcsának” nincsen vágya, és nélkül pedig az ily fényűző leányt nem viheti haza, mert szerény jövedelme nem engedi. Az egyszerű leány, ki maga készítette szerény ruháit és mind kevesebbet járt bálókba, könnyebben megy férjhez, míg ellenben az előkelő leányai, kik oly nagy házat vittek, kiket anyai férfi környezett, hon maradnak.

Tagadhatlan tény az, hogy hegyen, völgyön járkalva, fáradozva, szálonkint szedjük a kedves tavaszi violát és szívebben kötjük csokorra, mint a pompázó, de szagtalan virágot, mely uton utfélen áll élénk. Mint a viola, melyet illata árul el és teszi érdemessé a keresésre, ép úgy fogják keresni a leányt, kiből a derék gazdasszonyt, gondos anyát és szelid nőt sejtik, mert örökké való fog maradni, hogy: „a valódi nőiesség vonz.” Csupán ez tetszik a nőben és ezerszerre többre becsülik minden tehetségnél a zenére, költészetre vagy festészetre.

A „Gondozó” után.

Hedwig.

Felhívás

a magyar honleányokhoz.*

Mindannyiszor feljajdul a társadalom, valahányszor a házassági statisztika megdöbbentő adatait olvasta a család alapítási kedv rohamos hanyatlásáról.

Tapasztalás bizonyítja, hogy a kezsérgés mit sem használ; mert a szomorú jelenség a társadalmi viszonyok mai alakulásában gyökerezik. Tagadhatlan, hogy amly kivánatos volna erkölcsi szempontból a családi élet megszilárdítása, ép oly elérhetetlennek látszik ez társadalmunk mai helyzetében. Anyai legálább is kétségtelen, hogy napról-napra szaporodik ama nők száma, kik rendeltetésüktől elittve, a férfi nehéz munkájára vállalkoznak s a családi életnek szeretettől szagzó világából kiszakítva, az élet tengerén rideg harcot folytatnak a kenyéért.

Azok a szerencsétlen nők, akiket a kénszerűség erre a szomorú sorsra kárhoztatt, mindenkitől elhagyatva, gyámoltatás nélkül hányódnak a világban.

* Tisztelettel kérjük t. lapjainkat el felhívás szíve. közléseire Szerk.

TÁRCSA.

Szeressetek lányok!

Mosolygó, szép, szőke, barna lányok: Megfolytathat, örökös talányok, Könyven törtek szívet, lelket, mégis Felétek én forró csókát hánok.

Szeressetek! Örökök a csókának, Még most delén állok tavaszomnak, Csak hit, remény, öröm lakik bennem S csupa mosoly, fény mik körülfognak.

Szeressetek! Tízta szivem lángja, Nem sérte még családok fallankja, Csak most forró, szerelemért eped, Oldalsért. támad csókért vágya.

Szeressetek! Egy mint én szeretlek, Forró, tiszta lángjával lelkeimnek; Szeressetek földre-szállt anygiok: Szép, ragyogó sugári a menynek.

Rózsás arcu szőke, barna lányok, Szeressetek! Addig, nagy talányok! Mig tavasom tart, mert ha elmulik, Felétek nem csokot: — fitytet lányok! Lakos Gyula.

Az utósó bál.

— Novelette. —

Irta: KACZIÁNY GÉZA.

— Emilia! azt mondom neked, hogy ez az utósó tarsang, amelyiken még valahogy átusunk. Tudod, hogy állunk, ez a ház el van zálogosítva, fölfalfojálva, a szegény boldogult apád penziója — elég nyomorúságos! ötszáz forint mindössze, — annyira terhelve adóságainkkal, hogy százat se kapunk belőle, s az évről-évre így megy, még mindig a nyakamon vagy. Azt mondom, hogy ezen a

farsangon férjet fog magadnak, akárhol szerzed is, vagy pedig koldulni megyünk mind a ketten.

A leányka, kihez a pergő nyelvi, jó negyvenes sorány asszonyosság szólott, az ablaknál csinált virágokat verrogatott egy rózsaszínű tarlatán ruhára. E szavakra azonban letette munkáját s anyjára nézett. Olajbarna szemébe könyvek gyűltek és durva kifakadásra, pedig hozzá lehetett szokva, mert csak szeliden válaszolt:

— Édes anyám, tavaly is kértem már, hogy ne menjük több bálba, hisz szegyeimen magam szinte, hogy már hat farsangon irnak ki a lapba örökké. Erzem, hogy aki meglát a báblan, gúnyosan mosolyogva kérdi, hogy mit keres még itt ez a vén leány?

— Vén leány? — pattant föl a mama, — miféle bolond beszéd. Huszonkét éves vagy mindössze, Korláthy Anikó huszonhét, mégis bálöz, Sárnyágy Timi tán már harmincas, mégis, fogadok, ott úgrál ma este megint az apró diákokkal . . .

— Igen, de én már tizenhat éves koromban kezdem farsangolni s azóta mindig ott vagyok. Édes anyám, nagyon szépen kérem, ne menjük el ma a korszolya-bálra.

— Megbolondultál? kérdé anyja csodálkozva. — A virágok megvannak, a ruhád meg van igazítva, az atlasz cipőd kitisztítva benzinnel, — még most is elült a mérge, ha arra az egyetlen hőrihogás Telkay Benzenczer gondolok, aki a petroleumos lámpát rádöntötte s még jó képet kellett csinálnom hozzá, pedig majd megpuhadtam mérgeemben. Hű, ha tudtam volna, hogy Préda Gizellát veszi el s nem téged, ki is fiztettem volna akkor aprónéztek . . .

— Édes jó anyácskám, — szólott ismét

eszkölve a leányka, tegye meg a kedvemért, ne menjünk ma el a bálba. Nekem ugye mulatság . . .

— No talán nekem az? Hát nem érted teszem? Ott ülni egész áldott este, beszélgetni a többi asszonnyal, azzal az ostoba Wurfelnével, mosolyogni Killyénné, kit utálók, látni azt a sok hitvány embert, akiket mind gyűlölök, mert mind udvarlód volt, de mind mást vett el, látni, hogy a leánypajtásid már mind asszonyok, az a liba Fruzsina, kinél a cipődnék több esze van, az a hosszú fogu Sarolta, kinél a nagyanyám hetven éves korában is szebb volt, — csak te nem kapsz férjet, aki szemretőre akármelyik mostamméki különb vagy, akit a lap mindig mint bálkirályt emleget. En nem tudom, mi lehet az oka, az embereknek nincs szemük, vagy nincs izlésük, — mert hisz azt más nem tudja rajtunk kívül, hogy csak szinleg vagyunk jó módoúak, akárhánszor vendégünk volt, teremtettem olyan özönánnt, hogy híret vihettek az egész városban.

— Ne menjük ma bálba, édes jó anyám, kérte újra a lányka és szeméi újra megleittek könnyel.

— Te, te megvagy háborúva, leány — mi ütött hozzád?

S a jó asszonyosság összekapta kezét felháborodásában. Emilia nem akar a mai bálba előjönni, mikor már minden költség megteve rá, — ha még oly áldozatok árán is, s mikor most vagy soha csiphet föl férjét, miután a legtöbb itthagya a faképnél.

Elszoronyedések bizonyára hevesebb tanuleit adta volna, ha az ajtón nem kopogtak s egy bodros, szőke, gyerekes fej be nem tolt azon, ufeltáit orrbangon kérdezve;

Ez a szomorú körülmény a főváros és vidék több lelkes hölgyében azt a szép eszmét érlelte meg, hogy társulás utján segítsenek ezen a bajon, mely erkölcsi élettünket nagy veszéllyel fenyegeti.

Kicsiny körben ápolták ezt a magas gondolatot, de lassan-lassan utat tört magának s midőn az eszmének egy főrangú hölgy szívet is megnyerték, ebben a pillanatban helyet kér magának a sajtó hasábján s a nagy közönség szívében is.

Nem hiu ábrándok s rajongó eszmék vezetik e lelkes honleányok még igen-igen kicsiny tábortát, hanem igen gyakorlati, egyszerű cél, mely okvetlenül megneri minden nemes lélek rokonszenvát.

Társulatot alapítani, mely a családi élet szentségét védje s akikre már az elveszett, azoknak némileg pótolja azt s a megélhetést nekik könnyebbé tegye.

Menedékhelet nyitni szegény és becsületlen nők számára; a javulásra alkalmas nyujtani az eltévedetteknek s egy kis helyet szorítani, kenyeret teremteni a társadalomban azoknak, akiket a sors mostohaasága kizárt a család szentélyéből, a hol a nő kezdi és végződik.

Minden tekintetben igen komoly, reális, épen nem agyreméken alapuló cél. Azzal voltam megbizva a kezdeményező hölgyek által, hogy addig is, mig az egyesület tervezete elkészül; a jövő hónapig, midőn az előtervezetet al bővebben teheti, röviden mondom el magasztos törekvésüket s a lelkes magyar honleányok figyelmét eleve is felhívjam az alakulóban levő „Nővédő Egyesület”-re.

Igen boldogkán érzem magamat, hogy nekem jutott az a szerencse, különösen azért: mert tudom, hogy igénytelen soraim s zives fogadtatásra találnak.

Végül megbízóim nevében tudatom,

— Szabad-e, nagysáccám?

— Oh, édes Érsey ur, hogy ne volna szabad, tessék, tessék! — a Garathné a következő pillanatra a legnyjasabb, legedesebb mosolyfal hivatoga be az éretlen ifju embert, ki bár most még csak nyolczadik osztályos, de nyegy-öt év múlva már házasalando lehet.

Emilia egészen rejté könyeit egy köznyos mosoly alá.

— Drága nagysáccám, csak nem maga disziti a ma estére szánt s bizonyára elragadóan kezes öltönyét? — kérdé Érsey ur, amint a leány letette munkáját.

— Oh, isten ments, mit gondol édes Érsey ur? — válaszolt a leány helyett anyja. Most kaptuk épen Budapestről, tegnap már sürgönyözünk is érte, mert aggodtunk, hogy nem érkezik meg pontosan. Pedig akkor az ön négyesével mi lett volna ugy-e?

— A szerelmesek négyese, ugy-e nagysáccám — az szokás mondaní? — kérdé az ifju.

Emilia azonban nem válaszolt.

— No, de hát a nagy sietségben keresztbe varrták rá a virágdiszt, — folytató a mama, képzelheti, hogy haragudtam, mikor megláttuk, Emilia sirt is, szegény édes gyermekem, — s a mama megcirógatta leány arcát.

— Valóban mintha szép szemének ragyogó csillagait némi boru is környezte volna, mondá az ifju, s látszólt rajta, hogy meg van elégedve ezzel a mondásával.

— De mondom, Emilia, itt nincs más mint hirtelen lebontani s tüffelülről ölteni rá. Szegény Érsey urat csak nem tehetjük csúfá azzal a második négyestekben, hogy egyenesen keresztbe álló virágdiszt ruhában

hogy az egyesületre vonatkozó kérdéseket, tagságra való jelentkezéseket stb. írott lakására (IV. ker. magyar-utca 3. szám 1. em. 14. ajtó) intézendők. Alulírott minden tekintetben a legnagyobb örömmel ad felvilágosítást.

Különbösen az egyesület czéljáról, működési tervéről s a mozgalom minden plázisáról felvilágosítást fog adni a mozgalom érdekében s a kezdeményező hölgyek áldozatkészsége által meginduló „A m a z o n” című illusztrált hetilap, melyre a jó ügy érdekében bátor vagyok a közönység szives támogatását kikérni. Budapest, 1885. február 10-én.

Pongrácz Béla,
a székesfehérvári „Szabadság”
í. szerkesztője.

Hasznos tudnivalók.

A szerkesztő mellődnak legelőbb jöttéle nem szeretni.

Egy kivánsága annak, kit szeretünk, nagyfokúbbnak látszik, mint egy jöttelvény atól, kit nem szeretünk.

Mind jobban tessék valaki általánosan, annál kevésbé tessék igazán.

Mind inkább haladunk korban, annál inkább szeretjük magunkat s nem szeretünk másokat.

Steiner Gyula.

Különbélek.

A bajai vöröskereszt egyesület főnöke által rendezett tánczgyalogal kitűnően sikerült. Azon körülmény, hogy a bára Szabodka város kitűnősége is Bajára jöttek igazolja városunk jó hírűveit. A tánczterem, úgy éterem, zűlofiasit telt meg, a feszleten jöved, a valóban díszes társaságot hajnalig tartotta együtt. A hölgy közönység díszesnél díszesebb toltöleiben jelent meg, s a mi örömdetes, kerek, uszálytalan ruhában. A rendező bizottság méltán elismerést érdemel.

Tisztelt estély. A vöröskereszt egyesületi tánczgyalogalra Pittoni alvezéres úr kiseretében igen szamos katonatiszt is jöven Bajára, a helyben állomásozó katonai tiszttárral egyetemben tánczestélyt rendezett a Nemzeti szállóban, melyre szamos család volt hivatalos. Az estély minden tekintetben fényesen sikerült.

A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete Baja városi választmányára által folyó február hó 14-én rendezett Vöröskereszt-bálj alkalmával az egyleti pénztár kezelésére kiküldött albizottság számadás kimutatása beletpi díjakban 327 ft 80 kr, felülfizetésekben 206 ft összesen 533 ft 80 kr bevételt tüntet fel. A felülfizetéseket a bizottság köszönettel a következő kimutatásban nyugtatja. Felülfizettek: Id. Lati-

novits János kir. tanácsos ur 24 ft, dr. Ivánovits Pál ur 2 drb. es. kir. aranyban 11 ft, Császár Ferencz ur 10 ft 10 kr, Jankovich Aurel főispán ur 10 ft, özv. Hepp Anna ur 9 ft, dr. Epstein Dávidné ur 5 ft, Meszáros Katalin ur 5 ft, Natti 5 ft, Gaál Péter ur 5 ft, dr. Horváth ur 5 ft, Gaál Péter ur 5 ft, dr. Horváth ur 5 ft, Lénárd István ur 5 ft, Mamunor ur 5 ft, Lénárd István ur 5 ft, Mammunor ur 5 ft, Szatryé Lipót ur 5 ft, Latinovits István ur 4 ft, Szentgyörgyi Gyula ur 4 ft, Weidinger Salamon ur 4 ft, Athanászovits Lázó ur 3 ft 80 kr, Birkás Gyula ur 3 ft 80 kr, Farkas Gyula ur 3 ft 80 kr, Freidich János ur 3 ft 80 kr, Scherer Antal ur 3 ft 80 kr, Schön Antal ur 3 ft 80 kr, Br. Waldke 3 ft 80 kr, Gejckner Müller Vilma ur 3 ft, Boschn Péter ur 3 ft, id. Müller János ur 3 ft, ifj. Müller János ur 2 ft 80 kr, Antonovits József ur 2 ft 60 kr, Rosenberz Cecilia ur 2 ft, dr. Hüti A. Edő ur 2 ft, dr. Pa kovits Gyula ur 2 ft, Reich Ignác ur 2 ft, Rothfeld Jakab ur 2 ft, Somogyi Emil ur 2 ft, Cserba Ferenc ur 1 ft 60 ft, dr. Nikulsburger Károly ur 1 ft 80 kr, Lieszler Gyula ur 1 ft 40 kr, Schütz Berta ur 1 ft 20 kr, Bischoff Károlyné ur 1 ft, Rosenberz Johanna ur 1 ft, Bernhart Ernő ur 1 ft, dr. Herman Adolr ur 1 ft, Müller József ur 1 ft, Rothfeld Miksa ur 1 ft, Szakats Sándor ur 1 ft, Tury Mátyas ur 1 ft, Tury József ur 1 ft, Zirner Henrik ur 3 drb ezüst huszaban 1 ft, dr. Antonovits József ur 80 kr, Antonovits Dező ur 80 kr, Bodrogi Gyula ur 80 kr, Bischoff Lipót ur 80 kr, Herzfeld Samu ur 80 kr, dr. Kienanzt György ur 80 kr, Reich Zsigmond ur 80 kr, Scultey Zsigmond ur 80 kr, Schirnhoffer hadnag ur 80 kr, Szilyágyi András ur 80 kr, Drescher Edő ur 60 kr, Drescher Rezső ur 40 kr, összesen: 206 ft.

Vetük a „Bajai kereskedelmi és iparbank” 1884. évi üzleti jelentését, melyből a következőket emeljük ki: Az intézet 1884. évi tiszteletnyelve 19157 ft 18 kr. s következőképp javasoltatik felosztatni: Az 5%-os tőkeamatot vagyis 6000 ft levonása után lemaradók 13817 ft 18 kr. ből a tartalékalap szabályszerű gyarapítására 10% 1381 ft 72 kr, az igazgatóság állandó évi díjazására 15 százalék tehát 2072 ft 52 kr fordítandó. A vezérigazgató illetégek vezértitkárnak szerződésileg biztosított 5% vagyis 690 ft 85 kr jár. Erre összesen 4145 ft 15 kr tető összegék levonása után lemaradók 15672 ft 03 kr akként indítványoztatik felosztatni, hogy részvényenkint 1884-ik évre 13 ft fizetessék, a főlösleg vagyis 2772 ft 03 kr-ből pedig 2411 ft 94 kr irassék a tartalékalap javára annak 13000 ft-ra való kiegészítése szempontjából. A mindezek után még lemaradók 260 ft 94 kr vitessek át új számlára. A pénztár összes forgalma 1884. évben 9.778.850 ft 76 kr.

Csantalyán közönségben elhalálózás folytán üresedésbe jött jegyzői állomás 1885. évi március hó 4-én fog választás útján betöltetett.

A folyó hó 16-án a „Bárán” szalóda nagyeremben rendezett hajózási és kereskedelmi jelmeh-bál varázsozaton felül jól sikerült, de az azt nem is lehet csodálni, ha

tekintete vessük, hogy a bál tiszta jövedelme fele részben a kereset- és nyugdíjkeptelen hajósok özvegyei és árvái felsegédésére, fele részben pedig a Baján felállítandó szegények háza javára fordították. — A tánczestélyen oly sok szép lemeztés leány, asszony és férfi volt, hogy szinte öröm volt őket nézni. Tudósítók hamarában a következő hölgyeket jegyezte fel: Engel Gyuláné (Margaretha), Horvánszky Lászlóné (oláh nő), Kollár Agostonné (mátrócs leány), Nagy Arpadné (paraszt nő), Szalay Kálmáné (magyar menyecske), Tauszig Jakabné (magyar menyecske), Veidingerne (caigány nő), Brachfeld Elnor (Nympha), Fejes Ilka (magyar leány), Freidich Laura (fejes leány), Hermann Juliska (arató leány), Hüti Alexandrin (görög nő), Király Róza (magyar leány), Kollár Amália (magyar leány), Rósa Gizella (francia paraszt leány), Krisztánis Juliska (paraszt nő), Milassin Ilka (caigány nő), Scherer Anna (kocsis leány), Strömmér Fanni (tirol nő), Székely Juszti (Szerpölette), Valentin N. (bohóc) stb. stb. A táncz kiváló-kivirradt tartott. A tánczestély összes bevétele volt: Beletpi jegyekből 362 forint, felülfizetésekkel 26 ft, 50 kr. Ezan összegből a kiadást 261 forint 52 kr levonva, marad mint tiszta jövedelem: jegyekből 100 ft 48 krajczár, felülfizetésekkel: 26 ft 50 kr, összesen 126 ft 98 krajczár. Feanti összeg az estély-bizottság előzetes megállapítása folytán következőleg osztatott föl: 63 forint és 49 kr a Baján letelepedő szegények háza javára. 31 forint és 74 kr az elagott és kereset keptelen hajósok segélyezésére és végre 31 ft 75 kr a nem nyugdíjkepes hajózási hivatalnokok hátrahagyott özvegyei és árvái segélyezésére fordítandó, s rendelkezési helyekre már be is küldettek.

Emberölés. Egy éve történt, hogy Berger Ferencz bajai hentes, Csatlós János molnár agonszúrta. A kir. ügyészség indítványára folytán a szabadkai kir. trvszek Berger Ferencz 10 évi, a kir. ítélőtábla 12 évi fegyházra ítélte, mely ítéletet a kir. Curia, mint erőtlenítült helybenhagyta.

A múlt hó 8-án megnyitult bajor-szabadosk szármányainak havi üzletforgalma varázsozaton felül nagy volt. Elment Bajáról 2600 után. Teher érkezett 3048 métermaza; vőter elment: 124,000 kiló szesz, 30,000 kiló liszt, 40,000 kiló bor, 120,000 kiló gabona 20,000 kiló tuzifa, 30,000 kiló vegyes áru, 4 drb ló, 120 drb. ökör, 150 drb. sertés.

Bajai dalgyűjtés által 1885-ik év februárhó 7-én tartott dalestély bevétele 123 ft 80 kr, kiadása 98 ft, tiszta jövedelem 30 ft, 80 kr. A dalgyűjtés alkalmával felülfizettek: Dr. Ivánovics Pál 2 ft, Athanászovits Lázár 1 ft, Czernai Imre 1 ft 20 kr, Frankenberg Ferencz 1 ft, Kollár Gusztáv 2 ft, Szauderer Asszony 80 kr, Kratsi József 1 ft, Kapots Mihály 1 ft, Drescher Edő, Drescher Gyula, Lemberger Ernő, Grösz Henrik 60-60 kr. Fogadják a megvevőnek igen tisztelt urak tanúsított jó-közlendőséget a dal-egylet választmányának szives köszönetét, Baján, 1885-ik februárhó 14-én. Borza Nándor, enök. Schönbacher Lajos, pénztárnok, Vagner Ferencz, Köbinger Ferencz, Taleydy Sándor, Repka Mihály választmányi tagok.

Szép ajándék. A zomori takarékpénztár f. hó 15-én tartott közgyűlésén 15,000 forintot ajánlott fel Zombor városának egy artezi kút leletésére. — „B.”

Első magyar általános biztositó társulat. Közismert tény, hogy közönsegünk nagy biztositási ügyekben majdnem teljesen tájékozatlan. Ezen tájékoztatásul, tisztelet a kivételnek, némi biztositó társulat, és különösen tulbuzgó ügynekei és kárbeszélő, gyakran visszacélzó, többé-kevésbé megfosztva a károsult feleket, az őket szerződésileg megillető járandóságától. Szám-talan per keletkezék ebből kifolyólag felek és társulatok közt, melyekben többnyire a társulatot nyertesek csak azért, mert a felek rendszeren nem ismerვენ a biztositási feltételeket, elmulasztják a történet két beigazolás szükséges helyes intézkedéseit és ez okból gyakran csokely alaki hibák miatt is perszevesztéké lesznek. E rég tapasztalt bajon segítettő a „Magyar Pénzügy szerkesztőség” által „Első magyar általános biztositási iroda” cím alatt külön osztály létesítetett, melynek célja: a társulatok és a közönseg érdekeit összeegyezteteli és a jogos követelések kifizetését kieszközöli. Tüneteltet arra, hogy a felek részéről (a biztositó társaságok majdnem mindannyian Budapesten székelvén) előleges költségek nem kívántatnak, melegen ajánljuk Magyar Pénzügy biztositási irodájának megkeresését, mindazon feleknek, kiknek biztositásigyeben bármily természetű tanácsra van szükségük. Levél és sürgöny cím „Magyar Pénzügy” Budapest.

Vetük a „Gondúzó” 22 számát, a következő változatson tartalommal: „Az új főispán” regény Tolnai Lajostól; „Eltévesztett élet”, költemény Dalnady Győzőtől; „A végzet” regény Margitay Dezsőtől; „A titkos zeneszerző” humorczek (vege); „Székely támad, székely bánja” történeti regény P. Szathmáry Károlytól; „A granátokóves asszony” Marit E. lejjabb regénye, fordította Martonyi Frgyes; „A ki nem akar meghalni” rajz Szini Pétertől. Ezeket követi a bortérek érdekes tartalma u. m: a magyar gazdasszony, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasnap megjelenő „Gondúzó” előfizetési ára: negyde-évre 1 ft 50 kr, egy hónapra 60 kr. Újman belépett előfizetők a már megjelent számokat kívánatra azonnal megkaphatják. Az előfizetők pénzek Székely Aladár kiadóosztály-donozhos küldendők Budapestben, VII., dob-utca 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat a kitűnő lapra, melyből a kiadó mindenkinek szolgálat mutatóványzámmal ingyen es bérmentve, ki a végre hozzá fordul.

Bárhol kedvelőknek. A budapesti alkottott szamos főkoból álló első rangú tyakasztata a legjobb hírt külföldi tenyészők-től szerzett példányokkal lett felülcsitve. Ezek tojjásra megrendelést már elfogad az igazgatóság, és kívánatra bárholva küld árjegyzéket bérmentve. (Bokkületett.)

Ujzeneműek. Táborcsy és Parsch nemzeti zeneműrekesedésében Budapestben megjelentek: „A z e l v e n o r d o g” operette zenéjét szerző K o n t i J ó z s e f. 1. sz. Mindig charmant. 2. sz. Kettős; új draga angolom. 3. sz. Keringő; Oh mily szép, dél kép. 4-ik sz. Trusszentő couplet. 5-ik sz.

tánczolj vele. Szegény Emiliátat is csak ez agasztotta, mert őnt becsüli a legnagyobbra. . .

— Ah, igazán? Mennyire büszke vagyok rá, — szót a fiatal ember s bodros fejét hátul megborzolta.

Emilia azonban teljességgel nem látzott az Erseky urra vonatkozó aggodalomnak s a nagyrebuculásnak semmi nyoma.

— Így aztán nem volt más mit teünnök, mint Emilia birtelen neki állott s lefejtette a díszet és újra rávárta. De meg is esködtem, hogy többé Walter és Würtzburg divatteremben nem rendelünk ruhát Emiliának. Ha többé is kerül pár frttal, de inkább hozatom Bécsből, föl nem venném az ilyen boszuságot azért a pár forintért még egyszer. De most megbecsült, édes jó Erseky úr, az oszonna után nézek kissé, szabad remélnem, hogy lesz szerencséd, kevés lesz, de a házunk ilyen kedves jó barátja, tudom nem fog megszólalni érte. Emilia mulattat addig Erseky urat.

— Oh nagysád! — rebegé a meghattott ifju ember, de több nem is teit ki tőle.

Garathyné elvonult, magukra hagyva a fiatalokat, koronkint azonban a szoba üveg ajtajának konyha feléi fehér függönyen óvatossan bekukucsált, várva, hogy a kedves Erseky úr mely pillanathan fog Emilia lábai elé borulni, szerelmeit s kezéért esengve. Magában a legmegindítóbb anyai áldások szövegén elmékedett, amig a belettes üvegek lantorna papírját szakította be a szelődő kessel.

Arra azonban ma eredménytelenül várt.

(Folytatás következik.)

A papucs-szaggató királykisasszonyok.

— Székely népmese. —

— Meséli BENEDEK ELEK.

Hol volt, hol nem volt, de valahol mégis volt, heted hét országban tul, az operaciás tengeren innét, volt egyszer egy király. Ennek a királynak három leánya volt, egyik szebb a másnál, szép mint a ragyogó csillag mind a három. De nagy vala az ó bubánját, — hallák-e kietek — mert az a három leány minden áldott éjen eltűnnek a palotából s csak reggelre kerekednek haza. Hol voltak, merre jártak: nem tudhatta senki lelké. Csak annyit tudott a király is, hogy a leányok minden nap ujonat új papucsot huztak a lábukra s mikor másnap reggel hazavetődtek, a drága papucs missikbe volt szakadva.

— Hej szegény világ, vetett úgy! — busult a király, csakhogy jól nem veté a bánat s a keserűség. Szegelyte is erősen a dolgot az ó nepe előtt, mert bizony jót nem gondolhatnak a leányok erkölcséről. A sok drága papucsot meg csak felejtette, pedig már a kincseskamrának is fenekére járt.

— Noi ez így nem maradt sokáig, gondola magában a király. Fogta magát s kuruzst küldött az egész országában, hogy aki meg tudja neki mondani, hová szöknék éjjelkint a leányai, annak adja a három koldu egy leányát s vele tele királyságot. De úgy fogjon akárki fia ebbe az espiozkodásba, hogy karóba huztja a fejét, ha ki nem deríti az igazságot.

* E mese ugyanazon szerző által van előrer a nép ajkáról, kinek egy hó előtt megjelent „Székely Tündérszaggató” című népmese-könyve a közönseg és saját részéről oly tenyes fogadtatásban részesült. Szék.

De bezeg, ahogy bejárja a durias az országot, csak omolt a sok szép dalra legény mindenfelől a király udvarába. Minden éjjel egy állott strázsát a királykisasszonyok szobája előtt, de hogy-hogy eské a dolog azt már a jó Isten tudja, — mikor tizenkettőt ütött az óra, erős szél lebbent meg a estrázsát azzal leasett lábáról, a kúszószobnyok terült s azok a gonosz királykisasszonyok meg jó összevissza ragdosák s úgy ilantak el.

Már épenséggel 99 legénynek a feje került karóba. Elkövetkezik a századik nap s úgy estelel beállt egy szolgalegény a királyhoz. Hej, derék szép egy legény volt ez, olyan, hogy a napra lehetett nézni, de rá nem. A legkisebb királykisasszony épen kihajlott az ablakból, mikor a szegény legény az udvarba ért, még a konyja is kiesordult, mikor eligondolta, hogy ennek a szép legénynek is karóban lesz a feje holnap.

Bémgay a legény a királyhoz s elmondja, hogy miben faradozik.

— Jól van — mondá a király, — te már a századik vagy, a ki szerencsét próbál, hát csak aztíj oda éjelt te is, ha csakugyan valóban meguntad az életedet.

— Már felesleges királyom, — mondá a szegény — egy életem, egy halálom, de a szerencsét én is megpróbálom. Azzal nyugodalmal jóczakát kívant a királynak, kiment a tornaczra, ott pipára gyujtott s a királykisasszonyok szobája előtt haptakot állott.

Elkövetkezik éjjel s hát szerelmes Jézuson, olyan erős szél kerekedik, hogy a szegény legénynek csak kiüti szájából a pipát s ő maga is úgy ledöndült a kúszószobnyok mint egy csutak s olyan nehéz álom kere-

kedett a szemére, hogy még nyújtópadra is fektethetik vala szegény fejét.

Csak megnyílik az ajtó egyszeribe s kilép a három királykisasszony. A legidősb jót rug a legényen s azt mondja:

— Kilencvenkilenc legénynek karóban a feje, a tied lesz a századik!

A középső leány jól oldalba rugodja s ugyan azt mondja. A legkisebb egy kicsit hátra maradt s míg a néjsei előrehaladtak, szépen lehajolt s megcsókolta a szegény legényt.

Hát láss csodát! A szegény legénynek tüstént feljattant a szeme pillája. A kicsi királykisasszony a néjjei után iramodott, a legény pedig fölkelet s szép eszöndesen a leányok után sompolygott. Ezek amint az udvar közepére értek, a földre tapintottak s azt mondák:

— Nyílj meg föld, urad parancsolja!

S a föld egyszeribe megnyíllott, a leányok leereszkedtek, de még a legény is utánuk! Csak ereszkedtek, ereszkedtek lefelé, s mikor ismét földet értek, hárt egy rézérdben vannak! Csupa réz alma termett abban az erdőben. A szegény legény leszakasztá egyet s hát olyant eszendül az erdő, hogy majd megsekküti belé.

Háttra néz a kicsi királykisasszony s azt mondja a néjjeinek:

— Hé leányok, én valamt hallék!

De a két usyobó azzal felelt, hogy:

— Háttam mögött sötétség elöletem világozóság! — s azzal tovább iramodtak.

Most egy ezüst erdőbe értek, ahol csupa ezüst körte termett, s a szegény legény leszakasztott egy körteit s zsebre dugta. Ismét nyugot eszendült az erdő s a kicsi királykisasszony ismét csak mondá:

